เอกสารวิชาการด้านศาสตร์การบริหารธุรกิจ MBA-159

เรียนรู้มารยาทการทำธุรกิจ(business etiquette)ในประเทศอินโดนีเซีย

การพบปะและทักทายกัน

●จับมือทักทายและก้มเล็กน้อยเมื่อมีการพบปะกันเป็นครั้งแรก หลังพบกันครั้งแรกแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีการจับมือทักทายกันอีก แค่ก้มหรือผงกหัวเล็กน้อยเป็นการพอเพียงแล้ว จับมือทักทายกับผู้หญิงชาวอินโดนีเซีย ถ้าเธอเป็นฝ่ายริเริ่มขึ้นก่อน

●กล่าวต้อนรับด้วยคำว่า "Selamat" (sell-a-mat) ซึ่งหมายถึงสันติภาพ พูดช้าๆและจริงใจ ยื่นนามบัตรให้กับพนักงานต้อนรับในทันทีที่ไปถึง มิเช่นนั้นแล้วท่านอาจจะต้องเสียเวลารอนาน

●'Selamat pagi' มีความหมายเหมือน สวัสดีตอนเช้า และใช้ได้ก่อนสิบโมงเช้า หลังจากนั้นจึงจะใช้ 'selamat siang' ซึ่งจะเหมาะสมกว่า ตำแหน่งหรือหน้าที่อื่นๆ ใช้นำหน้าชื่อ ขึ้นอยู่กับเพศ

และสถานภาพของบุคคลนั้น ‘Bu’ ใช้กับผู้หญิงที่สมรสแล้ว ‘mba’ ใช้กับผู้หญิงที่อ่อนกว่า ‘Pak’ ใช้กับผู้ชาย ในขณะที่ ‘mas’ ค่อนข้างที่จะไม่เป็นทางการ

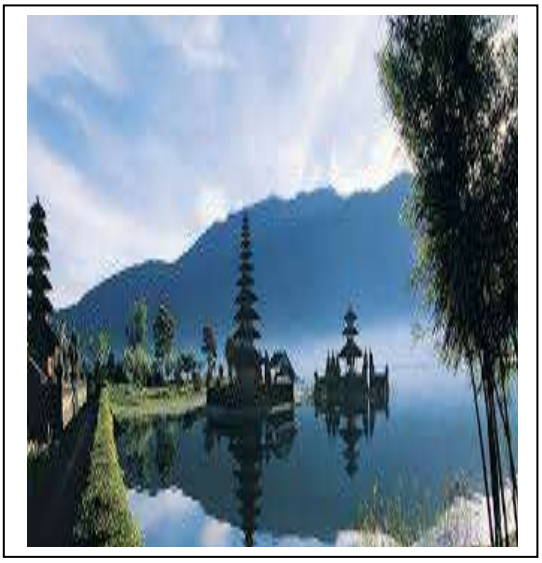

●การทักทายกันส่วนใหญ่จะเป็นการจับมือ แต่ไม่ควรรีบร้อน เพราะจะดูไม่ค่อยให้ความนับถือคู่ค้าตรงกันข้าม ในบางโอกาสท่านอาจจะเห็นคนอินโดนีเซียก้มศีรษะลงเล็กน้อย ซึ่งถือเป็นสัญญลักษณ์ที่แสดงความสุภาพ การทักทายกันโดยการสัมผัสมือแล้วยื่นมือมาตบกันแบบยุโรปหรืออมริกาเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

.● ถ้าได้รับการแนะนำให้รู้จักกับคนหลายคน ให้ท่านเริ่มที่คนซึ่งอาวุโสหรือแก่ที่สุดเสมอ.

● การกล่าวต้อนรับอาจดูเป็นทางการเพื่อแสดงความเคารพนับถือ

● ชาวอินโดนีเซียหลายคนอาจจะก้มลงเล็กน้อยพร้อมกับวางมือเหนือหัวใจหลังจากจับมือกับท่านแล้ว

● สัมผัสมือเมื่อมีการพบปะกันและเมื่อลาจากกัน และให้ใช้มือข้างขวา

email: dpattaphongse@gmail.com

ตลอด การสัมผัสมือต้องไม่แน่นและยาวประมาณ 10-15 วินาที

- ด้วยเหตุผลทางศาสนา(มุสลิมและฮินดู) ผู้ชายและผู้หญิงจะไม่สัมผัสกันในที่สาธารณะสำหรับผู้คนที่มีวัฒนธรรมเช่นนี้
- ผู้หญิงจะไม่ยื่นมือให้ผู้ชายชาวอินโดนีเซียจับมือ แต่ถ้าผู้ชายยื่นมือมา ท่านต้องสัมผัสมือตอบ ผู้ชายชาวอินโดนีเซียอาจถือตามวัฒนธรรมตะวันตกในโอกาสที่มีการติดต่อกันทางธุรกิจ
- ผู้ชายจะไม่ยื่นมือให้กับสุภาพสตรีชาวอินโดนีเซีย แต่ท่านต้องจับมือทักทายกับผู้หญิงชาวอินโดนีเซียหากเธอเป็นฝ่ายริเริ่มขึ้นก่อน
- การพบปะกันครั้งแรกเป็นเพียงเพื่อทำความรู้จักกันมากกว่าเรื่องทางธุรกิจ อย่าแปลกใจถ้าไม่มีการเอ่ยถึงการทำธุรกิจเลย
- เป็นเรื่องธรรมดาที่ชาวอินโดนีเซียจะเข้ามาในห้องประชุมตามลำดับตำแหน่ง ท่านอาจไม่จำเป็นต้องทำแบบนี้แต่การปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้เกิดความประทับใจเพราะเท่ากับเป็นการให้เกียรติกับผู้อาวุโส

- หากมีโอกาส จะเป็นการดีที่สุดที่ควรจะมีการพบปะกับผู้ที่มีตำแหน่งสูงสุดขององค์กร
- ชาวจีนอินโดนีเซียอาจจะโค้งหรือทั้งโค้งและสัมผัสมือ

- การต้อนรับไม่ต้องรีบกระทำอย่างรีบร้อน เนื่องจากถือว่าเป็นเรื่องสำคัญและเป็นพิธีการ

การแลกเปลี่ยนนามบัตร

- นามบัตรของท่านควรมีการแสดงคำนำหน้าเพื่อทำให้ท่านมีภาพลักษณ์ที่ดีและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

- เตรียมนามบัตรธุรกิจที่พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ และภาษา Bahasa หรือภาษาจีน ขึ้นอยู่กับว่าท่านจะมีการติดต่อทางธุรกิจกับชาวอินโดนีเซียเชื้อสายจีนหรือไม่

- หยิบยื่นให้หรือรับนามบัตรด้วยสองมือหรือด้วยมือขวา ใช้เวลาพินิจพิเคราะห์นามบัตรสักเล็กน้อยก่อนจะวางไว้บนโต๊ะใกล้ท่านหรือในที่เก็บนามบัตร

- เป็นเรื่องสำคัญที่ท่านต้องปฏิบัติต่อนามบัตรด้วยความเคารพและนับถือ อย่านำนามบัตรของท่านหรือนำนามบัตรที่รับจากผู้อื่นใส่ไว้ในกระเป๋าหลัง และอย่าเขียนบนนามบัตร

- พิมพ์นามบัตรเป็นภาษาอังกฤษ และด้านหลังเป็นภาษาอินโดนีเซีย ยื่นนามบัตรให้บุคคลแต่ละท่านที่พบโดยส่งนามบัตรให้ในลักษณะที่ผู้รับสามารถอ่านได้ ใช้มือขวาส่งนามบัตรโดยมีมือซ้ายหนุนข้อมือขวา เวลารับๆนามบัตรด้วยมือทั้งสอง

- หยิบยื่นนามบัตรหลังจากมีการแนะนำ ชื่อของบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ ท่านต้องหัดใจจดใจจ่อและให้ความสนใจในระหว่างที่มีการแนะนำ

วัฒนธรรมทางธุรกิจ

● ไปให้ตรงตามเวลานัด การประชุมกว่าจะเริ่มมักช้าเป็นปกติ และบางทีคู่เจรจาชาวอินโดนีเซียอาจจะมาถึงช้า อย่างไรก็ตามเป็นที่คาดหวังว่าท่านเองจะต้องมาถึงตรงเวลา ที่สำคัญก็คือควรจะหลีกเลี่ยงไม่พูดบ่นว่าการประชุมเริ่มช้าและคนบางคนมาสาย

● หากไปสายท่านต้องโทรบอกคู่ค้าฝ่ายอินโดนีเซีย

● การต่อรองจะเริ่มจากระดับบนขององค์กร และลงมาจนถึงระดับปฏิบัติการในเรื่องที่เป็นรายละเอียดทางเทคนิค แล้วการสนทนาก็จะกลับไปที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรอีก

● เป็นเรื่องดีที่จะมีการนัดพบกันกับผู้บริหารสูงสุดของบริษัท การมีสหายหรือตัวแทนธนาคารในท้องถิ่นช่วยแนะนำจะเป็นประโยชน์ในการติดต่อเช่นนี้

● ชาวอินโดนีเซียจะไม่พูดเรื่องธุรกิจในทันที การพบปะครั้งแรกอาจใช้เวลา 45-60 นาทีโดยไม่มีอะไรคืบหน้า ดังนั้นเมื่อได้พบปะกันเป็นเวลาพอสมควรแล้ว แขกผู้มาเยือนต้องเตรียมตัวลากลับ

● พึงระลึกเสมอว่าชาวมุสลิมสวดภาวนาห้าครั้งต่อวัน ดังนั้นท่านต้องไม่กำหนดเวลาพบปะกันหรือเวลานัดรับประทานอาหารตรงกับเวลาเหล่านี้

● ความอดทนเป็นสิ่งจำเป็นในการทำธุรกิจในประเทศอินโดนีเซีย การติดต่อทางธุรกิจเป็นไปอย่างเชื่องช้ายาวนานและน่าเบื่อหน่าย ท่านต้องให้เวลากับการพัฒนาความสัมพันธ์ทางธุรกิจ การเยี่ยมเยือนหลายครั้งอาจเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะสามารถบรรลุข้อตกลง

● คนอินโดนีเซียชอบการต่อรอง การยินยอมตอบตกลงใจง่ายๆ อาจถูกมองว่า ไม่มีชั้นเชิงหรือขาดประสบการณ์. หากมีการต่อรอง หลีกเลี่ยงการใช้การกดดันเพราะนั่นจะมีผลเสียตามมา

● สำหรับชาวอินโดนีเซีย การยืนกรานให้มีการทำสัญญาระหว่างกันเป็นลายลักษณ์อักษรถือเป็นการไม่ให้ความไว้เนื้อเชื่อใจกัน อย่างไรก็ตามชาวอินโดนีเซียจำนวนมากรับรู้และเข้าใจความต้องการของคู่ค้าที่จำเป็นต้องมีสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร ในสายตาชาวอินโดนีเซียสัญญาเป็นเพียงแนวทางปฏิบัติมากกว่าข้อความที่กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ

● การไปเยี่ยมเยือนเป็นส่วนตัวมีความสำคัญต่อชาวอินโดนีเซีย ทั้งนี้เพราะการทำธุรกิจในสายตาของชาวอินโดนีเซียถือเป็นเรื่องส่วนตัวที่จะต้องใช้เวลาในการสร้างความสัมพันธ์ การติดต่อซึ่งหน้าเป็นวิธีที่ได้ผลที่สุดในการทำธุรกิจ พวกเขาไม่นำพากับการสื่อสารผ่านแฟกซ์ โทรศัพท์ หรือการส่งข้อความในรูปแบบใดๆ ดังนั้นถ้าเป็นไปได้ควรหาโอกาสไปพบด้วยตัวเอง

● ความสัมพันธ์ที่ดีต้องอาศัยการพบปะสัมผัสซึ่งกันและกัน แต่ชาวต่างชาติต้องให้เวลาก่อนจะได้รับการยอมรับจากคู่ค้าชาวอินโดนีเซีย

● ชาวอินโดนีเซียจะไม่แสดงความไม่เห็นด้วยในที่สาธารณะ การที่จะประสบความสำเร็จในการต่อรองกับชาวอินโดนีเซีย ท่านต้องไม่สร้างความกดดันหรือแสดงท่าทีของการเผชิญหน้าระหว่างกัน

● ในอินโดนีเซียความสัมพันธ์ทางธุรกิจขึ้นอยู่กับความไว้วางใจ เวลาที่ท่านไปทำธุรกิจในอินโดนีเซีย ท่านควรทำการติดต่อเป็นการส่วนตัวกับหุ้นส่วนทางฝั่งอินโดนีเซียก่อน อาจจะมีการพบปะกันหลายครั้งก่อนที่จะบรรลุข้อตกลง โปรดหลีกเลี่ยงการรบเร้าหุ้นส่วนชาวอินโดนีเซีย เพราะนี่เท่ากับเป็นการแสดงความก้าวร้าว

● หลีกเลี่ยงการเขียนชื่อบุคคลด้วยหมึกสีแดง เพราะถือเป็นการไม่สุภาพ และปกติสีแดงใช้ในการบันทึกรายชื่อคนตาย

● "Jam Karet" (rubber time) บอกให้เห็นวิถีของชาวอินโดนีเซียเกี่ยวกับเวลา ในสายตาของชาวอินโดนีเซีย เรื่องต่างๆไม่ควรมีการเร่งรีบเพราะเชื่อกันว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปตามเวลาและกาละที่เหมาะของมัน เวลานั้นไม่ได้นำเงินมาให้ หากแต่เป็นความสัมพันธ์และความกลมเกลียวกันต่างหากที่นำเงินมาให้ ชาวอินโดนีเซียจะไม่รีบด่วนตัดสินใจเพราะนั่นเหมือนกับว่าพวกเขาไม่ได้พินิจพิจารณาไตร่ตรองเท่าที่ควร ท่านต้องมีความอดทน

● ชาวอินโดนีเซียเกลียดการเผชิญหน้าซึ่งอาจทำให้มีบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกิดการเสียหน้าขึ้น เพื่อให้สุภาพ พวกเขาอาจจะบอกท่านในสิ่งที่เขาคิดว่าท่านต้องการได้ยิน ถ้าท่านทำให้เขาขุ่นเคืองเขาอาจซ่อนเร้นความรู้สึกและคงความสุภาพไว้ หากชาวอินโดนีเซียเริ่มหลบท่านหรือปฏิบัติอย่างเย็นชากับท่าน นั่นเริ่มเป็นปัญหา

● คนอินโดนีเซียเป็นคน ที่ไม่สื่อสารตรงๆ นี่หมายความว่าพวกเขาจะไม่พูดตรงกับความประสงค์ที่แท้จริง ผู้ฟังต้องตีความหรือใส่ใจกับท่าทางหรือภาษากายเพื่อให้เข้าใจถึงความหมายที่แท้จริง

● โดยทั่วไปคนอินโดนีเซียจะพูดค่อยและด้วยน้ำเสียงเบาๆ พวกที่ส่งเสียงดังถือว่าก้าวร้าว

●เมื่อมีการติดต่อพบปะกับบุคคลอื่น ท่านต้องหลีกเลี่ยงการแสดงความมีอารมณ์หรือความขุ่นเคือง ความหยิ่งยโสหรือ

ความจงเกลียดจงชัง การยิ้มให้กับบุคคลอื่น แม้บุคคลนั้นจะเป็นคนแปลกหน้า หรือ แม้แต่กับคนที่ท่านบังเอิญไปสบตาเข้าถือว่าเป็นการสุภาพ เป็นการสร้างมิตรและส่งสัญญาณว่าท่านเปิดรับไมตรีจากทุกคน ด้วยเหตุนี้เองคนอินโดนีเซียถึงได้รับการจัดอันดับให้เป็นคนที่ยิ้มเก่งที่สุดในโลก

- อย่าตีขลุมว่าพรุ่งนี้คือพรุ่งนี้ พรุ่งนี้สำหรับชาวอินโดนีเซียอาจหมายถึงวันใดก็ได้ในอนาคต ต้องมีการกำหนดวันเวลาที่แน่นอน.

การรักษาหน้า

- การแสดงความไม่พอใจกับสภาวะการณ์บางอย่างถือว่าเป็นการไม่ให้เกียรติและผิดมารยาทอย่างร้ายแรง หากท่านมีความรู้สึกขุ่นเคืองผู้ใด ควรกระทำเป็นการส่วนตัว

- ท่านต้องให้ความเคารพนับถือข้าราชการพลเรือนซึ่งทำงานให้กับรัฐบาล อย่าปฏิบัติเหมือนกับว่าเขาเป็นผู้ให้บริการหรือผู้รับใช้แก่ท่าน

- การกล่าวปฏิเสธในอินโดนีเซียถือว่าไม่สุภาพ ดังนั้นการไม่แสดงท่าทียอมรับมีความหมายว่าท่านเห็นด้วย

- อย่าส่งเสียงดังไม่ว่าในตอนโกรธหรือดีใจ การแสดงความโกรธในที่สาธารณะโดยใช้น้ำเสียง ความดังหรือท่าทางเป็นเรื่องไม่บังควร

การสื่อสารในอินโดนีเซีย

- เรียกบุคคลแต่ละคนโดยใช้คำนำหน้าและชื่อเต็ม

คำนำหน้าอาจเป็นคำนำหน้าที่ให้เกียรติหรือคำนำหน้า

ทางวิชาการ ตำแหน่งและสถานะเป็นสิ่งสำคัญมากใน

วัฒนธรรมนี้.

- คำนำหน้าที่ถือว่าเป็นการให้เกียรติได้แก่มุสลิมที่

ผ่านการเข้าพิธีฮัจญ์มาแล้ว คำนำหน้าสำหรับผู้ชายใช้ Haji ส่วนผู้หญิงใช้Hajjah

- Mr., Madam, Mrs. หรือ Miss ใช้เมื่อบุคคลคนนั้นไม่มีคำนำหน้า สำหรับผู้ชายให้เรียก Pak (Mr.) หรือ Bapak(Sir) สำหรับสุภาพสตรีให้เรียกIbu

- มักจะเรียกชื่อกันโดยใช้ชื่อแรก เช่นMr. Robert หรือ Miss Susan มากกว่าใช้นามสกุล

- สำหรับผู้หญิงชาวจีนที่แต่งงานแล้วจะมีนามสกุลก่อนแต่งงานไว้

- "Yes, but" หมายถึง no เมื่อคนอินโดนีเซียพูดกับท่าน

. - คำนำหน้าชื่อเป็นสิ่งจำเป็นในอินโดนีเซียเพราะบ่งบอกถึงสถานภาพ ให้ยึดถือการใช้คำนำหน้าร่วมกับชื่อ

- คนอินโดนีเซียบางคนอาจมีชื่อเดียวโดยเฉพาะชนชั้นกลาง ถึงแม้จะเป็นเรื่องธรรมดาที่ผู้คนจะมีชื่อและนามสกุลมากขึ้น

- ชาวอินโดนีเซียหลายคนโดยเฉพาะพวกมาจากชวา อาจมีชื่อที่ยาวมาก และต้องย่อลงให้คล้ายชื่อเล่นเพื่อใช้ในการพูดจาติดต่อกันโดยปกติ

- มีหลายเผ่าพันธ์ในอินโดนีเซีย ส่วนใหญ่ก็ใช้การตั้งชื่อแบบอินโดนีเซียมากขึ้นแต่บางคนก็ยังยึดถือชื่อที่เป็นของเผ่าพันธ์ดั้งเดิม.

ภาษากาย

● สุภาพบุรุษจะไม่สัมผัสสุภาพสตรีในที่สาธารณะยกเว้นเพื่อจับมือทักทาย ห้ามแสดงความรักกันในที่สาธารณะ

● ศีรษะคือที่ๆจิตวิญญาณสิงสถิตและถือว่าเป็นที่ศักดิ์สิทธิ์ ต้องไม่สัมผัสศีรษะผู้อื่น

●เวลานั่งให้วางเท้าไว้กับพื้น ไม่ไขว่ห้าง โดยเฉพาะเอาเท้าไว้บนหัวเข่า การนั่งนิ่งตัวตรงโดยมีเท้าวางบนพื้นถือเป็นสัญลักษณ์แสดงความเคารพนบนอบ อย่าให้ด้านล่างของเท้าชี้ไปที่บุคคลอื่น

● การมองสบตาผู้อื่นตรงๆถือเป็นการจ้องมอง หลีกเลี่ยงการสบตานานๆเพราะอาจตีความได้ว่าเป็นการท้าทายหรือเป็นการแสดงความก้าวร้าวและอาจทำให้เกิดความขุ่นเคืองขึ้นมาได้

●ชี้โดยใช้นิ้วหัวแม่โป้ง และไม่ใช้นิ้วชี้ ควรชี้โดยการเปิดมือออก และหลีกเลี่ยงเรียกคนโดยใช้นิ้วเดียวเพราะถือเป็นเรื่องหยาบคาย

●มือซ้ายถือว่าสกปรก ไม่ใช้สัมผัสอาหาร ส่งต่อหรือรับสิ่งของใดๆโดยใช้มือซ้าย

●การตบบ่าเบาๆเป็นการแสดงความเห็นชอบ แต่การตบหลังแบบอเมริกันถือเป็นเรื่องหยาบคาย

●หากมีความสัมพันธ์ที่ดีจะมีการสัมผัสและแตะต้องตัวกันค่อนข้างมาก แต่คนต่างแดนต้องให้เวลาก่อนที่จะมีการยอมรับและต้องพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีก่อนที่จะเป็นที่ยอมรับได้

●ชาวอินโดนีเซียคุ้นเคยกับสังคมที่มีผู้คนมากมาย พวกเขามีแนวโน้มที่จะไม่ถือสากับการรุกล้ำพื้นที่ การให้แต่ละบุคคลมีพื้นที่ส่วนตัวถือเป็นการให้ความนับถือ

มารยาททางสังคมชาวอินโดนีเซีย

● ไม่รับประทานเวลาเดินในที่สาธารณะ หรือเคี้ยวไม้จิ้มฟัน การหาวในที่สาธารณะถือว่าไม่เหมาะสม(ให้ปิดปากหากจำเป็นต้องหาว)

● อย่าเคี้ยวหมากฝรั่งในที่สาธารณะ

● ถอดหมวกและแว่นกันแดดเวลาเข้าไปในอาคาร

● อย่ายืนหันหลังให้กับผู้อาวุโสหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีตำแหน่งสูง

● อย่าเอามือใส่กระเป๋าเวลาสนทนากับผู้อื่น

การให้เกียรติแก่ผู้อาวุโส

● บุรุษที่มีอาวุโสจะได้รับการแสดงความนบนอบจากผู้อ่อนเยาว์กว่าในรูปที่รู้จักกันว่า salim คือมีการใช้ปลายจมูกหรือหน้าผาก แต่ไม่ใช่ริมฝีปากสัมผัสกับด้านบนของมือของผู้อาวุโส ทั้งหลายทั้งปวงนี้จะมีให้เห็นทั้งในหมู่บ้านและในครอบครัว

● เมื่อผู้เยาว์กล่าวเรียกบุคคลอื่นซึ่งแก่กว่า ต้องใช้คำนำหน้าเช่น "Pak", "Mas", "Bu", and "Mbak" (หรือ Mr, Mrs, and Msตามลำดับ) ก่อนชื่อพวกเขา หากอายุเท่ากันท่านอาจเรียกเพียงชื่อได้ คำนำหน้าเช่น "Pak Haji" "Ustadz" and "Kiai" เป็นคำนำหน้าชื่อที่สูงที่สุดในหมู่ชาวอินโดนีเซียสำหรับผู้ที่ได้ผ่านพิธีฮัจจ์มาแล้ว ในวงราชการเป็นการดีที่จะมีการใช้คำนำหน้าชื่อด้วยคำ “Pak “สำหรับในวงการธุรกิจจะมีการเรียกชื่อ “Pak Manajer" "Pak Direktur" และ "Pak Kepala" ถ้าหากเป็นสุภาพสตรีสามารถเปลี่ยนเป็น Ibu

งานสังสันท์ทางสังคม

● ชาวอินโดนีเซียเป็นที่รู้จักกันว่ามีความเอื้อเฟื้อต้อนรับขับสู้ดี อย่าปฏิเสธความเอื้อเฟื้อนี้เพราะจะดูเหมือนปฏิเสธความเอื้อเฟื้อของพวกเขา ไม่ปฏิเสธอาหารหรือเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตามไม่ควรรับประทานจนหมด การแสดงความชื่นชมในอาหารเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง อนึ่งถือว่าท่านได้รับเกียรติเป็นพิเศษหากได้รับเชิญไปที่บ้านของชาวอินโดนีเซีย

● ยืนขึ้นทุกครั้งที่เจ้าภาพเข้ามาในห้อง

● การสนทนาทางธุรกิจในงานสังคมควรจะเป็นฝ่ายอินโดนีเซียเริ่มก่อน

● กิจกรรมที่เกี่ยวกับสังคมมักจะเริ่มช้า ชาวอินโดนีเซียมักจะมาถึงงานประมาณ 30 นาทีของเวลาที่กำหนดไว้เสมอ

● ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่เป็นมุสลิมและไม่ดื่มเหล้าหรือทานเนื้อหมู

● เจ้าภาพจะเป็นผู้ที่จะนั่งและรับประทานคนสุดท้าย ผู้ชายจะได้รับการเสิร์ฟก่อนเพื่อน ท่านต้องรอจนกว่าจะได้รับเชิญให้ทานหรือดื่ม

● แขกผู้มีเกียรติหรือผู้สูงอายุจะเป็นผู้ได้รับเกียรติให้เริ่มรับประทานก่อน นี่ถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับมอบโอกาสนี้ หากท่านได้รับเชิญให้เริ่มทาน ท่านควรจะปฏิเสธสองครั้งแล้วจึงเริ่มรับประทาน

● ในบางที่นิ้วมือใช้สำหรับรับประทาน ในขณะรับประทานมือทั้งสองข้างจะอยู่บนโต๊ะ

● เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ วางซ่อมเอาปลายแหลมคว่ำลงบนจาน เอาช้อนคว่ำทับซ่อม

● หากเป็นไปได้ ควรเลี้ยงตอบแทนชาวอินโดนีเซียก่อนท่านกลับประเทศของท่าน ไม่ควรเลี้ยงอาหารค่ำสุดหรูเพราะอาจถูกวิพากษ์ว่าไม่เหมาะสม เพียงแต่การแสดงความเอื้อเฟื้อและเอื้ออารีก็ใช้ได้แล้ว แต่ต้องไม่มากเกินไป

● สุภาพสตรีที่เป็นนักธุรกิจอาจเชื้อเชิญนักธุรกิจผู้ชายและภรรยาของเขาไปทานอาหารเย็น ให้วางแผนจัดแจงตกลงเรื่องการจ่ายเงินไว้ล่วงหน้าเพื่อไม่ให้เกิดการเสียหน้ากับนักธุรกิจผู้ชาย

● บุคคลที่เป็นคนเชิญจะเป็นคนที่จ่ายชำระค่าอาหารในภัตตาคาร ทำท่าเขียนอะไรลงบนฝ่ามือเมื่อต้องการเรียกดูใบเก็บเงิน

การแต่งกาย

● เครื่องแต่งกายทางธุรกิจมักจะแสดงความเป็นอนุรักษ์นิยม ผู้ชายควรสวมใส่สูทหรือแจ็กเก็ตเมื่อมีการพบปะกันทางธุรกิจในครั้งแรก ผู้หญิงควรใส่สะเก๊ิตที่มีแขนหรือสวมใส่ชุด หลีกเลี่ยงการแต่งตัวที่นำสมัยเกินไป เราต้องเคารพความรู้จักถ่อมตัวของชาวมุสลิม

● เนื่องจากอากาศร้อน เสื้อผ้าที่ทำจากฝ้ายหรือผ้าที่มีสีอ่อนจะดีที่สุด

● ด้วยอุณหภูมิและความชื้นที่สูง ท่านอาจต้องแพ็คกระเป๋าด้วยเสื้อผ้าที่ดูสะอาดและสดใสให้เพียงพอ ท่านอาจต้องเปลี่ยนเสื้อผ้าหลายครั้งในวันหนึ่งๆ เพื่อให้ดูดีอยู่เสมอ

● สุภาพสตรีที่ไปเข้าประชุมที่สำนักงานเป็นทางการควรใส่สูทและสวมใส่ถุงน่อง

● โดยปกติผู้ชายควรสวมใส่กางเกงสีเข้ม สวมเสื้อเชิ๊ตแขนยาวสีอ่อน และผูกไทด์ โดยไม่ต้องสวมเสื้อแจ็กเก๊ต

● กางเกงยีนใช้สวมใส่ในกรณีโอกาสลำลองมากๆ แต่ห้ามใส่กางเกงขาสั้นไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย

- สุภาพสตรีควรจะมุ่งเน้นเสื้อผ้าที่เรียบๆ หลีกเลี่ยงเสื้อผ้าที่คับรัดรูป โชว์เนื้อหนัง หรือไม่มีแขน
- ร่มถือเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งที่ต้องติดตัวไปในยามหน้าฝน (กันยายน – กุมภาพันธ์)
- ผู้หญิงควรสวมเสื้อผ้าแขนยาวและใส่สะเก๊ิตที่คลุมเข่า
- ผู้หญิงต้องปิดแขนท่อนบนหากใส่เสื้อลำลอง
- ผู้หญิงต้องถูกจำกัดให้ใส่เสื้อผ้าที่มีสีไม่ฉูดฉาดหรือสีคล้ำ เสื้อผ้าที่มีสีสดใสให้เก็บไว้ที่บ้าน
- ผู้ชายควรสวมใส่เสื้อคลุมและเน็กไทด์จนกระทั่งถึงกาละเทศะที่เหมาะ ให้ดูตัวอย่างของผู้ที่ท่านจะไปพบและทำตาม
- ผู้ชายอาจพบว่าในสำนักงานธุรกิจที่ไม่เป็นทางการ การใส่เชิ๊ตแขนสั้นโดยไม่ต้องผูกไทด์อาจเหมาะสม
- เวลามีงานปาร์ตี้ รับประทานอาหารค่ำ ตลอดจนงานที่เป็นทางการ การแต่งกายด้วยชุดสูท ชุดเสื้อเชิ๊ตและกางเกงเป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตามการสวมเสื้อผ้าบาติคทั้งชายและหญิงหรือผ้าพื้นเมืองอื่นๆเป็นการเหมาะสมเพราะเท่ากับแสดงความชื่นชมในวัฒนธรรมชองชาวอินโดนีเซียและแสดงให้เห็นความพยายามฝ่ายท่านที่จะปฏิบัติให้กลมกลืนกับเขา

การให้ของขวัญ

- ของขวัญแม้เล็กน้อยก็มีการแจกกันบ่อยๆ
- มักไม่มีการแลกเปลี่ยนของขวัญทางธุรกิจ ของขวัญชิ้นน้อยๆอาจมอบให้กับเลขา ของขวัญสำหรับเพื่อนร่วมงานต้องมอบให้หลังจากเงื่อนไขทางธุรกิจมีการสรุปผลแล้ว

● หากได้รับของขวัญต้องรับด้วยความขอบคุณ เป็นการไม่สุภาพที่จะปฏิเสธไม่รับของขวัญ จะไม่มีการเปิดของขวัญต่อหน้าผู้ให้ยกเว้นในงานฉลองที่ของขวัญต้องเปิดออกต่อหน้ากลุ่มที่ล้อมรอบอยู่

● ธรรมเนียมการให้ของขวัญนั้นขึ้นอยู่กับเผ่าพันธ์ของผู้รับ

ในกรณีเป็นชาวจีน:

● เป็นการสุภาพที่จะกล่าวคำปฏิเสธก่อนที่จะรับของขวัญ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้รับไม่ได้มีความตะกละอยากได้ของ

● ชาวจีนจะปฏิเสธที่จะรับของขวัญอย่างสุภาพสามครั้งก่อนรับ เวลาที่มีการรับของขวัญ บอกผู้รับด้วยว่าท่านมีความสุขที่เขาหรือเธอยินดีรับของขวัญจากท่าน

● สิ่งที่ให้ต้องไม่ใช่กรรไกร มีดหรือของมีคมที่จะบ่งบอกถึงความต้องการที่จะตัดความสัมพันธ์

ควรมีการห่อของขวัญอย่างงดงาม สีทอง สีแดงถือว่าเป็นสีมงคล

● ในวันปีใหม่ของชาวจีนให้เงินแก่เด็กหรือบุคคลที่เราติดต่อบ่อยๆที่เป็นชาวจีนซึ่งไม่ใช่พนักงานของรัฐ เงินต้องประกอบด้วยธนบัตรคู่ใหม่และใส่ลงในซองสีแดง

● อย่าให้ผ้าเช็ดหน้า หรือ เกี๊ยะฟางแก่ชาวจีน อย่าให้ของขวัญแก่ชาวจีนที่มีจำนวนสี่ชิ้น หรือภาพวาดแสดงนกกระเรียน หรือ นกกระสา ในการเลือกของขวัญหรือกระดาษห่อของขวัญให้หลีกเลี่ยงสีขาว สีดำ และสีฟ้า

● การให้ร่มเป็นของขวัญแก่ชาวจีนมีความหมายว่าท่านไม่ต้องการพบคนๆนั้นอีก

●. จะไม่มีการเปิดของขวัญออกดูเมื่อได้รับ

ในกรณีเป็นชาวมาเลย์หรือมุสลิม:

.● ในศาสนาอิสลามแอลกอฮอลล์เป็นของต้องห้าม ท่านจะให้ก็ต่อเมื่อทราบว่าผู้รับจะชื่นชอบเท่านั้น

● อย่าให้แอลกอฮอลล์หรือเนื้อหมู ซึ่งรวมถึงน้ำหอมซึ่งมีส่วนผสมของแอลกอฮอลล์ด้วย ตลอดจนผลิตภัณฑ์หนังทั้งหลายที่ทำจากหนังหมู ของต้องห้ามยังรวมถึงผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสุกรเช่น เจลาติน

● ของขวัญในรูปอาหารต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลัก "halal" (ฮาลาลหมายถึงการฆ่าสัตว์ที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม)

● อย่าให้ของขวัญหรือรูปภาพที่แสดงให้เห็นสุนัข เพราะถือว่าเป็นสัตว์สกปรก

● ส่งของขวัญด้วยมือขวาเท่านั้น

● ไม่มีการเปิดของขวัญออกตอนได้รับ

<u>ในกรณีเป็นชาวอินเดีย</u>

● ให้ของขวัญด้วยมือขวาเท่านั้น

● ห่อของขวัญในสีแดง เหลือง เขียวหรือสีที่สดใสซึ่งบ่งบอกโชคลาภ

● อย่าให้ของขวัญที่เป็นเนื้อวัวหรือหนังวัวแก่ชาวฮินดู

● อย่าให้แอลกอฮอลล์ถ้าท่านไม่แน่ใจว่าผู้รับจะดื่ม

● ไม่มีการเปิดของขวัญออกเมื่อได้รับ

มารยาทในการรับประทานอาหาร

● มารยาทการรับประทานค่อนข้างผ่อนคลายแต่ขึ้นอยู่กับบรรยากาศและบริบท ยิ่งเป็นกาละเทศะที่ทางการ การปฏิบัติก็ยิ่งต้องเป็นทางการ

● คอยจนกว่าจะได้รับเชิญให้นั่ง ในฐานะที่ท่านเป็นแขกท่านจะมีที่เฉพาะโดยเสมอ

● อาหารใช้การตักแบ่งจากจานที่วางอยู่ตรงกลาง ท่านจะได้รับการเสิร์ฟอาหารและไม่ถือว่าเป็นการหยาบคายที่หลังจากนั้นท่านต้องเสิร์ฟตัวท่านเอง

● ถ้าอาหารมีการเสิร์ฟแบบบุฟเฟต์สไตล์ แขกมักจะถูกขอให้ช่วยตัวเองก่อนเพื่อน เป็นเรื่องสุภาพที่แขกมักจะขอให้คนอื่นเริ่มก่อนแต่มักจะไม่เกิด

● ในสภาวะที่เป็นทางการ ผู้ชายจะได้รับการเสิร์ฟก่อนผู้หญิง

● รอจนกระทั่งได้รับเชิญให้ทานก่อนที่ท่านจะเริ่ม

● ซ่อมและช้อนจะเป็นอุปกรณ์ที่จัดไว้ให้ มือซ้ายใช้จับซ่อม มือขวาใช้จับช้อน ซ่อมใช้เพื่อผลักอาหารให้ช้อน ในบางสถานกาณ์คนบางคนอาจใช้มือรับประทาน

. ● รับประทานและส่งต่ออาหารด้วยมือข้างขวาเท่านั้น

● การปล่อยให้มีอาหารเหลือในจานเป็นสิ่งไม่สุภาพ ให้ทานอาหารที่ท่านถูกเสิร์ฟจนหมด

● ใช้มือขวาในการรับประทาน สัมผัสผู้อื่นหรือถือเงิน/เอกสารเสมอ.

● การพูดระหว่างรับประทานอาหารถือเป็นเรื่องไม่สุภาพ การสนทนาจะเกิดก่อนและหลังมื้ออาหาร

เบ็ดเตล็ด

- ภาษาที่สร้างความเป็นหนึ่งใจเดียวกันคือภาษาBahasa Indonesia

- ในอดีตชาวอินโดนีเซียอาจมีความรู้สึกที่ไม่ดีกับคนจีน ดังนั้นท่านต้องพึงสังวรณ์เกี่ยวกับความจริงข้อนี้

- การถ่ายรูปถือเป็นการให้เกียรติแก่ผู้อื่น ชาวอินโดนีเซียอาจร้องขอให้ท่านถ่ายรูปด้วย

- ความเชื่อของมุสลิมและฮินดูถือว่ามือข้างซ้ายเป็นมือที่ใช้ทำกิจธุระในห้องน้ำ เป็นมือที่สกปรก ดังนั้นในการจับมือทักทาย ยื่นของขวัญให้ รับของจากคนอื่น ทานอาหาร ชี้ หรือสัมผัสอีกฝ่าย ท่านต้องใช้มือขวาในทุกกรณี

- เมื่อเข้าไปยังสุเหร่าหรือบ้านของใครก็ตาม ท่านควรจะถอดรองเท้า ถ้าไม่แน่ใจให้ถามก่อน

- อย่าสัมผัสศีรษะบุคคลอื่น ซึ่งรวมถึงศีรษะของเด็ก(อย่าตบศีรษะเด็ก)

และเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและทำความรู้จักกันได้เร็วขึ้น บางครั้งก็จำเป็นที่ท่านควรเรียนรู้ภาษาอินโดนีเซียเบื้องต้น เพื่อให้ชีวิตการดำเนินธุรกิจในอินโดนีเซียเป็นไปอย่างราบรื่นและคล่องตัว อีกทั้งเป็นการแสดงให้คนอินโดนีเซียเห็นว่า ท่านสนใจและอยากสร้างความคุ้นเคยกับคนในท้องถิ่น

คำอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ	**ความหมายภาษาอังกฤษ**	**ความหมายภาษาไทย**
Selamat datang	welcome	ยินดีต้อนรับ
Apa kabar?	How are you?(What news?)	เป็นอย่างไรบ้าง
Senang bertemu dengan Anda	Pleased to meet you	ยินดีที่ได้มีโอกาสรู้จัก
Selamat pagi	Good morning	สวัสดีตอนเช้า
Selamat siang	Good afternoon	สวัสดีตอนบ่าย
Selamat sore	Good evening	สวัสดีตอนเย็น
Selamat malam	Good night	ราตรีสวัสดิ์
Selamat tinggal	Goodbye(when leaving)	ลาก่อน
Selamat jalan	Goodbye(when staying)	ลาก่อน
Terima kasih	Thank you	ขอบคุณ
Sama-sama	You're welcome	ด้วยความยินดี
Aku cinta kamu	I love you	ผมรักคุณ

Contribution this issue:ดร. ดนัย ปัตตพงศ์*

email: dpattaphongse@gmail.com

* ผู้แต่ง/เจ้าของ Statistics Talks(70+ issues) เอกสารวิชาการด้านการวิจัยและสถิติประยุกต์ที่นำเสนอเครื่องมือทางสถิติเพื่อการวิจัยในระดับปริญญาโท เอก ตลอดจนตัวอย่างของการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

* ผู้พัฒนา FINALYSIS... a dedicated software สำหรับให้บริการนักธุรกิจที่ต้องการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์(บ้านจัดสรร/จัดสรรที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม/อาคารชุด/อาคารสำนักงานให้เช่า) โรงแรม โรงพยาบาลเอกชน ห้างสรรพสินค้า โรงงานน้ำตาล โรงงานกระดาษ โรงไฟฟ้าชีวมวล ฯลฯได้เห็นตัวเลขก่อนโครงการเกิดหลีกเลี่ยงความผิดพลาดเป็นร้อยเป็นพันล้านหากเกิดการลงทุนจริง (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)

* ผู้แต่งหนังสือ" การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินและการจัดวงเงินเครดิตของโครงการลงทุน " ประกอบด้วยตัวอย่างของธุรกิจจริงที่ไม่เปิดเผยชื่อนับ 100 บริษัท ครอบคลุมอุตสาหกรรม 24 อุตสาหกรรม

* Co-developer ซอฟแวร์ en◉gex◉cel® สำหรับใช้ทดสอบ/เรียนรู้ศัพท์ (ประกอบด้วยแบบฝึกหัดและเฉลยกว่า 90 บทครอบคลุมศัพท์ระดับ SAT/IELTS/TOEFL กว่า 12,000 คำ) และไวยากรณ์อังกฤษ (ประกอบด้วยแบบฝึกหัดและเฉลยกว่า 160 บทหรือกว่า 10,000 ข้อครอบคลุมเนื้อหาระดับอุดมศึกษาและTOEFL) มาพร้อมกับไฟล์เสียง/ไฟล์ข้อมูล/ฯลฯ อีกมาก (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)